

Medlem i European Shortsea Network

Ropstenssligan 11B, 115 42 STOCKHOLM, Tel: 08-410 540 46, Fax: 08-662 78 25, Email: info@maritimeforum.se, www.maritimeforum.se

Sjöfartsforums verksamhetsberättelse 2008

Sjöfartsforum lägger sitt 13:e verksamhetsår till handlingarna, ett år med många aktiviteter och en verksamhet på stark frammarsch.

Föreningen har under året känt ett stort stöd och engagemang från medlemskretsen, men också ett tydligt önskemål från de politiska beslutsfattarna att vi ytterligare ska flytta fram våra positioner. Vi kan också glädjande konstatera att intresset för sjöfart fortsätter att öka, om än kanske inte i den omfattning som är önskvärt.

Folk i vimlet från
Sjöfartsforums aktiviteter
2008.

Medlem i European Shortsea Network

Ropstenssligan 11B, 115 42 STOCKHOLM, Tel: 08-410 540 46, Fax: 08-662 78 25, Email: info@maritimeforum.se,
www.maritimeforum.se

Allmänt

Sjöfartsforum är en klusterövergripande förening för aktörer inom den maritima näringen. Föreningen arbetar för att lyfta fram vattenvägarnas betydelse för hållbara och effektiva transportsystem och för att öka kunskapen om sjöfarten som näring och transportslag. Verksamheten täcker såväl inrikes sjöfart som sjöfart till och från landet, och målgrupperna är primärt politiker, beslutsfattare, media och ungdomar. Sjöfartsforum vill också tydliggöra sjöfartsklustret, samlar näringen och stimulera till byggandet av starka interna nätverk.

Under året har Sjöfartsforum haft stort fokus på möjligheterna till en ökad inrikes sjöfart/kustsjöfart och satsat extra på att skapa mötesplatser för personer och företag inom näringen. Gensvaret från näringen har varit stort och Sjöfartsforum märker en stark klusterintern efterfrågan på ett mer gemensamt, övergripande agerande.

Under februari 2008 stängdes Sjöfartsforums Göteborgskontor och all verksamhet hanteras nu från Stockholmskontoret. Sjöfartsforum har inga anställda utan driver verksamheten genom arvoderad personal. Under året har Anna Risfelt Hammargren varit verksamhetsansvarig och Erica Carlsson handhaft föreningens bokföring.

Sjöfartsforum har under året reviderat programförklaringen och fastställt vision och mission. Föreningens vision är "Sjöfarten – självklar och tydlig näring i det svenska samhället".

Styrelse och medlemmar

Styrelsen har haft sex protokollförda sammanträden. Många av styrelseledamöterna har aktivt arbetat med olika projekt och aktiviteter. Sjöfartsforums styrelse har under året bestått av;

Åke Niklasson, vd Volvo Logistics Corp, ordförande
Leena Tegevi, informationschef Skärgårdsredarna, vice ordförande
Tomas Abrahamsson, vice förbundsordförande SEKO
Mikael Castanius, branschchef Sveriges Hamnar
Tomas Dyrbye, regional manager, group vice president Maersk Line Northern Europe
Ulf Granander, konsult och tidigare vd ACL Sweden AB
Sten Göthberg, konsult och sjörättsjurist
Håkan Hedlund, vd Sundsvalls Hamn AB
Charlotta Hök, konsult WSP Analys & Strategi
Mikaela Dahlman-Tamm, förbundsjurist Sveriges Försäkringsförbund
Anna Risfelt Hammargren, verksamhetsansvarig och adjungerad

Sjöfartsforum hade under året 98 företags- och organisationsmedlemmar. I stadgenlig tid begärde sju medlemmar utträde, bl a på grund av minskad verksamhet och omstruktureringar. Två nya medlemmar tillkom under året.

Ekonomi

I och med 2008 års utgång är Sjöfartsforums ekonomi åter i balans.

Medlem i European Shortsea Network

Ropstenssligan 11B, 115 42 STOCKHOLM, Tel: 08-410 540 46, Fax: 08-662 78 25, Email: info@maritimeforum.se, www.maritimeforum.se

Verksamhet

1. Årsstämma och lunchmöte 8 februari

Sjöfartsforums årsstämma 2008 ägde rum på Bachelors Club i Göteborg den 8 februari. Vid årsmötet avgick Per Jessing som ordförande. Även vice ordförande Eric Nilsson, vd Göteborgs Hamn AB och ledamoten Christer Lindvall, vd Sveriges Fartygsbefälsförening, avgick. Samtliga avtackades för lång och trogen tjänst, speciellt Per Jessing som lett Sjöfartsforums verksamhet sedan starten.

I samband med årsmötet hölls ett lunchmöte då riksdagsledamoten Lisbeth Grönfeldt-Bergman presenterade tankarna bakom infrastrukturpropositionen. De nyvalda ledamöterna i Sjöfartsforums styrelse, Tomas Dyrbye group vice president och regional manager Maersk Line Northern Europe, Mikael Castanius branschchef Sveriges Hamnar och Mikaela Dahlman förbundsjurist Sveriges Försäkringsförbund, presenterade sig och sina respektive verksamheter.

2. Stockholms Sjöfartsdag 12 februari

Den 12 februari arrangerade Sjöfartsforum, tillsammans med Ångfartygs-Befälhavare-Sällskapet och WISTA Sweden, Stockholms Sjöfartsdag. 180 deltagare ombord på Teaterskeppet lyssnade på ett stort antal intressanta talare.

Förmiddagen fokuserade kring hamnen som nod i transportarbetet, utvecklingen för container-, färje- och kryssningstrafiken och hur Stockholms stads politiska ledning ser på utvecklingen för sjöfartsstaden Stockholm. Talare var Peter Egardt vd Stockholms Handelskammare, Christel Wiman vd Stockholms Hamnar, Erik Froste vd Södertälje Hamn AB, Ulf Stenberg vd Team Lines Sverige AB, Nils-Erik Eklund vd Viking Line, Maria Guggenberger vice vd SeaScape Tours och Ulla Hamilton fastighetsborgarråd och ordförande i Stockholms Hamnar.

Eftermiddagen gick i miljöns tecken med föredrag kring övervakning, alternativa bränslen, sjötrafikens slitage på skärgården, miljöarbete hos rederierna mm. Då talade Anne-Christine Brusendorff executive secretary Helcom, Rolf Zetterberg avdelningsdirektör Sjöfartsverket, Fredrik Wulff forskare och professor Stockholms Universitet, Henry Westerberg teknisk chef Waxholmsbolaget, Lena Blomqvist miljöchef Wallenius Wilhelmsen Logistics, Lars Granath vd Hydrographica, Lage Larsson, marinmeteorolog och Margareta Lütshöft forskare Chalmers Tekniska Högskola.

Anna Risfelt Hammargren och Torbjörn Wileen var moderatorer.

Konferensen fick stort genomslag i media, i såväl rikspress, radio och tv, som lokalpress och fackpress.

3. Frukostmöten i riksdagen 13 mars och 14 maj

Sjöfartsforum arrangerade även 2008 frukostmöten i riksdagen. I samråd med trafikutskottet har vi funnit att tre till fyra möten är ett lämpligt antal. Under året bjöd Sjöfartsforum in till tre frukostmöten i riksdagen. De två första fokuserade på möjligheten till ökad inrikes sjöfart och på vattenvägen som självklar del i framtidens hållbara transportkedjor.

Årets rubriker var: "Frukostmöte om ökad inrikes sjötrafik – vad krävs och vilka möjligheter finns?" och "Sjöfartens vattenvägar en potential – satsningar och möjligheter för miljön." Presentationer hölls av Dan Geyer, vice president and senior advisor Volvo Logistics Corp., Patrik Åman, vd Mälardammar, Anders Werner, vd Vägverket Färjerederiet, Jim Sandkvist, vice president and head of

Medlem i European Shortsea Network

Ropstenssligan 11B, 115 42 STOCKHOLM, Tel: 08-410 540 46, Fax: 08-662 78 25, Email: info@maritimeforum.se, www.maritimeforum.se

maritime operations SSPA Sweden AB, Magnus Arnström, vd Styröbolaget, Göran Lindgren, manager business development Karlshamns Hamn AB och Jan Thunberg, vd Transatlantic European Services.

Ett tredje möte under hösten kring vikten av en nationell maritim strategi och satsningar i våra grannländer fick tyvärr ställas in.

4. Klimatsmart sjöfart i Stockholm 2 april

Under våren, den 2 april, samarrangerade Sjöfartsforum ytterligare en konferens om den stockholmska sjöfartsmiljön, "Klimatsmart sjöfart i Stockholm". Övriga arrangörer var Miljöpartiet i Stockholms stad, Skärgårdsredarna, Naturskyddsföreningen i Stockholms län och Samfundet S:t Erik.

Syftet med konferensen var att visa på möjligheter för ökad sjötrafik inom staden och lyfta fram visioner för framtida miljöbesparande sjötransporter. Slutsatsen blev att det behövs en helhetsyn bland politiker, näringsliv och transportbranschen för att skapa en framtida human och långsiktigt hållbar storstad.

Samtliga talare pekade på den enorma potential som finns inom sjöfarten för både Sverige och huvudstaden. I Stockholm finns vattnet överallt och är en viktig del av stadens identitet och särart. Vattenvägarna utnyttjas dock mycket lite, långt mindre än i andra europeiska storstäder. Flera konkreta förslag presenterades, t ex Färjerederiets förslag till nya tvärförbindelser, förslag till vattentaxi och pendelbåtstrafik till sjöss.

Trots att konferensen sammanföll med två andra konferenser i huvudstaden om transporter, sjöfart och miljö kom 120 åhörare, många handläggare från Stockholms stadshus, men också politiker, organisationsföreträdare och representanter från mindre sjöfartsaktörer i regionen.

Talade under konferensen gjorde Yvonne Ruwaida oppositionslandstingsråd mp Stockholm, Mikael Nestius chefredaktör Stockholm City, Göran Tengér WSP Sverige AB, Kerstin Westerlund-Bjurström ordförande Samfundet S:t Erik, Ragnar Domstad för Skärgårdsredarna, Anke Stolper, Hamburg state ministry for urban development, H R Luth, manager project department Damen Fast Ferries, Henric Gustavsson Projekt Sjöbussen, Hans Lundqvist Skärgårdens Trafikantförening, Karl-Erik Hermansson, Vägverket Färjerederiet, Thomas Ney, Trafik och regionplanekontoret Stockholms läns landsting, Niklas Skoog Sand & Grus AB Jehander, Bertil Arvidsson miljöchef Sveriges Redareförening och Susanne Ortmanns Naturskyddsföreningen i Stockholms län. Moderator var Anna Risfelt Hammargren.

5. Sjöfartspub under Almedalsveckan 7 – 11 juli

Under Almedalsveckan, måndag – fredag den 7 – 11 juli, arrangerade Sjöfartsforum i samarbete med Sveriges Hamnar, Skärgårdsredarna, Sveriges Skeppsmäklareförening och Sjöfartsverket en gemensam sjöfartspub. Puben höll öppet kl 17.00 – 19.00 och serverade öl, vin och vatten liksom en lättare buffé. En gästtalare per kväll talade under veckans huvudtema Vattenvägen – framtidsvägen.

Puben blev en succé och lockade i snitt 80 besökare per kväll, vilket är mycket i den aktivitets- och seminarikonkurrens som råder under Almedalsveckan. Puben blev en naturlig mötesplats för folk inom den maritima näringen. Många riksdagsledamöter och lokalpolitiker, politiska handläggare, departementsfolk och näringslivsrepresentanter besökte den också. Även studenter fanns bland åhörarna.

Medlem i European Shortsea Network

Ropstenssligan 11B, 115 42 STOCKHOLM, Tel: 08-410 540 46, Fax: 08-662 78 25, Email: info@maritimeforum.se, www.maritimeforum.se

Sjöfartspubens talare var Percy Österström vd Österströms Rederi AB, Karin Svensson-Smith riksdagsledamot mp, Ulf Granander vd ACL Sweden AB, Anders Werner vd Vägverket Färjerederiet och Per Ekberg, Sjöfartsverket/Vinnova.

6. Sjöfartspub i Stockholm 9 september och 25 november

Under 2008 startade Sjöfartsforum Stockholms sjöfartspub. Puben hade öppet två gånger, 9 september och 25 november på Scandic Sjöfartshotellet. Responsen från Stockholms maritima näring blev mycket god. Vid första tillfället kom 80 personer och vid det andra närmare 95 stycken. Stockholms Hamnar sponsrade pubarna med ett gratis glas öl/vin/vatten till de första 50 besökarna.

Sjöfartspuben är ett exempel på Sjöfartsforums strävan att skapa mötesplatser. Stockholms identitet som sjöfartsstad har delvis försvunnit i och med att de stora tank- och kylrederierna försvann och mötesplatserna har blivit färre. Många träffas enbart inom sina respektive områden. Få vet hur stort sjöfartsklustret i Stockholm är.

7. Världssjöfartens Dag 25 september

Världssjöfartens Dag, som arrangeras av Sjöfartsforum i samarbete med Näringsdepartementet och 17 stora aktörer inom sjöfartsnäringen, tog 2008 upp sjöfartsnäringens framtidsutmaningar. Rubriken var "Svensk sjöfartsnäringen - en framtidsbransch?" och underrubriken "Utmaningar, självkritik, attraktionskraft i den maritima sektorn". Rekryteringsproblematiken stod i fokus. Vad vill ungdomarna? Hur ser framtidens utbildningar ut? Vilka är utmaningarna? Är svenskt sjöbefäl en nödvändighet och gäller "quality shipping" även oss i Sverige?

Slutsatsen bland talarna var tydlig, om sjöfarten ska bli en vinnare i framtiden och attrahera ungdomar till branschen behöver bilden bli både stark och positiv. Enighet fanns kring behovet av ökat samarbete inom klustret, en gemensam strategi, en samordnad informations- och marknadsföringssatsning samt ett tydligt gemensamt budskap om näringens roll och unika egenskaper. Vikten av information om karriärvägar och olika yrken inom klustret lyftes också fram.

Talare på Världssjöfartens Dag var Jan-Olof Selén generaldirektör Sjöfartsverket, Carl-Johan Hagman vd Rederi AB Transatlantic, Angela Jenhed personell manager Stena Marine Management, Percy Österström, vd Österströms Rederi AB, Lars Karlsson, vd Copenhagen Malmö Port och Christer Lindvall, vd Sveriges Fartygsbefälsförening, Jan Edshage kommunikationskonsult JKL, Fredrik Olindersson programansvarig sjökaptensprogrammet Chalmers Tekniska Högskola, Staffan Strive vice president ship management Rederi AB Transatlantic och Magnus L Jansson kommandörkapten Marinen. I panelen fanns fyra studenter från Chalmers och Sjöfartshögskolan; Sara Eriksson, Daniel Tisell, Lasse Kjellerup och Kristoffer Ahlgren.

Över 250 deltagare fyllde anrika Stora Teatern i Göteborg. Där fanns studenter från våra högskolor, ombordanställda, medarbetare på rederier, hamnföretag, teknikleverantörer, försäkringsbolag, banker, representanter från marinen, småbåtsindustrin, branschorganisationer, intresseföreningar och handläggare på Näringsdepartementet. Även media fanns på plats genom dags- och fackpress samt etermedia.

Anna Risfelt Hammargren var moderator och Lena Göthberg Sverigeansvarig för Codan Marine, assisterade vid bl a paneldebatten.

Medlem i European Shortsea Network

Ropstenssligan 11B, 115 42 STOCKHOLM, Tel: 08-410 540 46, Fax: 08-662 78 25, Email: info@maritimeforum.se, www.maritimeforum.se

8. Öppet möte om gemensam vision och strategi för den svenska maritima näringen 27 november

Som en direkt uppföljning av slutsatserna på Världssjöfartens Dag – om behovet av en förbättrad image och en tydligare branschgemensam information – inbjöd Sjöfartsforum till ett öppet möte om möjligheterna med en gemensam vision och strategi för den svenska maritima näringen.

Första delen av mötet innehöll föredrag om hur man i Danmark och Norge arbetar branschövergripande och nationellt samt om de maritima strategierna där. Andra delen innehöll en paneldiskussion och en därpå följande öppen diskussion om hur vi går vidare. Panelen med representanter från redarna, hamnarna, facken, Sjöfartsverket, Näringsdepartementet och varuägarna var enig, det behövs en nationell maritim strategi och Sverige har mycket att lära av satsningarna i våra grannländer Danmark och Norge. De cirka 50 mötesdeltagarna från hela sjöfartsklustret höll med. Vikten av att se sjöfarten som både näring och ett transportslag lyftes fram, liksom betydelsen av att påverka politikerna och att hela tiden se sjöfartens möjligheter i transportsystemen.

Sjöfartsforum fick i uppdrag att sätta samman en arbetsgrupp, kalla till ett nästa möte och hålla kontakt med Näringsdepartementet i denna fråga.

Talare och paneldeltagare vid mötet var; Jakob K Clasen kontorschef näringspolitik, Danmarks Rederiforening, Ida Skard expeditionschef Maritim avd Norges Närings- og Handelsdepartement, Lars Almklov direktør på Norges Rederiforbund, Tomas Dyrbye group vice president/regional manager Maersk Line Northern Europe, Anders Carlberg regionutvecklingssekretariatet Västra Götalandsregionen, Percy Österström vd Österströms Rederi AB, Christel Wiman vd Stockholms Hamnar, Åke Niklasson vd Volvo Logistics Corp, Tomas Abrahamsson vice förbundsordförande SEKO, Maria Gelin avd chef Sjöfart & Samhälle Sjöfartsverket och Jaak Meri departementssekreterare Näringsdepartementet.

9. Övrigt

Seminarium om godstransporters miljöpåverkan 2 april

Sjöfartsforum deltog som talare vid Miljöpartiets, SEKOs och Transportarbetareförbundets konferens om godstransporternas miljöpåverkan. Konferensen hölls i Stockholm.

Logistik och Transportmässan 20 – 22 maj

Under 2008 var Sjöfartsforum endast involverad i den inledande och övergripande planeringen av Logistik och Transport-mässans konferensprogram. Under mässan, som hölls i Göteborg 20 – 22 maj fanns Sjöfartsforum på plats i en delad utställningsmonter och genom tal av föreningens ordförande Åke Niklasson, vd Volvo Logistics Corporation.

HUB-Forum 6 november

Sjöfartsforum, Sveriges Hamnar, Näringslivets Transportråd och Transportindustriförbundet stod som medarrangör till TFFs årliga HUB-Forum, som 2008 hade fokus på infrastrukturpropositionen. På mötet talade infrastrukturministern och samtliga generaldirektörer från trafikverken samt representanter från näringslivet.

Förfrågningar

Sjöfartsforum hanterar regelbundet ett stort antal förfrågningar om det svenska sjöfartsklustret och dess verksamhet. Frågorna kommer från politiker, politiska handläggare, media,

Medlem i European Shortsea Network

Ropstenssligan 11B, 115 42 STOCKHOLM, Tel: 08-410 540 46, Fax: 08-662 78 25, Email: info@maritimeforum.se, www.maritimeforum.se

näringslivsrepresentanter, utländska varuägare, EU-tjänstemän, studenter, allmänheten m fl. Sjöfartsforum informerar och/eller hänvisning vidare till företag och befattningshavare inom klustret. Ibland innebär samtalen även tydliga möjligheter till överflyttning av gods från väg till sjöfart, där Sjöfartsforum tipsar den egna näringen till vidare kontakt.

Näringsdepartementets referensgrupp för sjöfartsfrågor

Anna Risfelt Hammargren har under året deltagit då Näringsdepartementet kallat referensgruppen för sjöfartsfrågor till möte.

Kontaktarbete

Sjöfartsforum har under året arbetat med att skapa goda kontakter och samverka med många av aktörer i branschen, främst organisationer och institutioner. Speciellt kan diskussionerna med Svenskt Marintekniskt Forum nämnas.

Sjöfartsforum har även varit ett bollplank för studenter på Chalmers Lindholmen i deras arbete med branschdagarna Sjölog.

Föreningen har också startat ett arbete med att försöka öka medlemsantalet och därmed de finansiella möjligheterna till en utökad verksamhet.

Informationskanaler och informationsmaterial

Sjöfartsforums nyhetsbrev

Sjöfartsforum har under året distribuerat nio nyhetsbrev plus påminnelsebrev kring vår verksamhet. Nyhetsbrev har innehållit information om och från våra seminarier och konferenser samt en del branschgemensam information och notiser kring möjligheten till ökad närsjöfart/inrikes sjöfart.

Nyhetsbrev skickas ut elektroniskt till mottagare inom hela sjöfartsklustret, i såväl Sjöfartsforums medlemsföretag som andra företag och organisationer. Även politiker på riks-, region- och lokalnivå erhåller nyhetsbrevet.

Sjöfartsforums webbplats – www.maritimeforum.se/www.sjofartsforum.se

Efter en tids frånvaro från internet blev Sjöfartsforum i slutet av hösten åter synlig där. En ny, enkel webbplats är på plats med information om föreningens aktiviteter, nyhetsbrev, dokumentation från konferenser och seminarier, uppgifter om styrelse, stadgar, medlemmar mm. På webbplatsen finns även information om European Shortsea Network som Sjöfartsforum är medlem i. Webbplatsen kommer att förnyas och förbättras i takt med föreningens ekonomiska förutsättningar.

Dokument om möjligheten för Sverige och miljön med ökad inrikes sjöfart

Dokumentet "Ökad inrikes sjöfart (när- och kustsjöfart) – en möjlighet för Sverige och för miljön" producerades under hösten. Det distribuerades tillsammans med en jul- och nyårshälsning till politiker och beslutsfattare runt om i Sverige.

Med dokumentet vill Sjöfartsforum lyfta fram den inrikes vattenvägen som begrepp och som möjlighet. Vattenvägen är en samhällsresurs och en outnyttjad potential för både människor och industri. I jämförelse med infrastrukturen för väg och järnväg är den näst intill gratis, "färdigbyggd" och klar att användas. Sjöfartsforum vill att politiker och beslutsfattare ska se vattenvägens

Medlem i European Shortsea Network

Ropstensslingan 11B, 115 42 STOCKHOLM, Tel: 08-410 540 46, Fax: 08-662 78 25, Email: info@maritimeforum.se,
www.maritimeforum.se

möjligheter i all planering av infrastruktursatsningar för kollektivtrafik, godstrafik och persontrafik. Vattenvägen, landsvägen och järnvägen hör ihop. Rätt utnyttjade och tillsammans kan de skapa hållbara transportkedjor.

Dokumentet "Ökad inrikes sjöfart (när- och kustsjöfart) – en möjlighet för Sverige och för miljön" finns att ladda ner från föreningens webbplats www.maritimeforum.se eller www.sjofartsforum.se.

Folder

I samband med Sjöfartspuben under Almedalsveckan producerades en enkel folder om Sjöfartsforum med syfte, mål och verksamhet. I övrigt har föreningen inte prioriterat informationsmaterial om den egna verksamheten.

European Shortsea Network

Sjöfartsforum är av Näringsdepartementet och Sjöfartsverket utsett till Shortsea Promotion Centre (SPC Sweden) och därmed medlem av nätverket European Shortsea Network. Nätverkets målsättning är att öka kunskapen om och förutsättningarna för short sea shipping, dvs närsjöfart/Europasjöfart och inrikes sjöfart. European Shortsea Network har idag 22 medlemmar från lika många länder. Ordförandeland 2008 var Frankrike och dess franska Shortsea Promotion-organisation.

Sjöfartsforum har medverkat i nätverkets gemensamma arbeten, deltagit på ESNs möten, på franska SPCs konferens om inland waterway traffic och på det gemensamma ESN/Focal Point-mötet under året. Vid konferensen om europeisk inrikes sjöfart talade från svensk sida Bertil Arvidsson, senior advisor, tidigare miljöchef på Sveriges Redareförening.

Sjöfartsforum har under året haft regelbunden avstämning med Sjöfartsverket och Näringsdepartementet.

TACK

Sjöfartsforums styrelse tackar alla medlemmar för ett starkt stöd under året och ser med tillförsikt fram emot ett spännande sjöfartsår 2009.